

Ribbehøstet korn kan være et godt alternativ

Der kan være besparelser i at indføre ribbehøstet korn i foderplanen, hvis man ikke har mulighed for at opbevare modent korn på bedriften og indkøber valset korn.

Af specialkonsulent Jacob Krog og konsulent Maria Sørensen, SEGES

Ribbehøst af korn er en billigere høstmetode end mejetærskning, og kan derfor være et interessant alternativ. Hvordan det ribbehøstede korn passer i foderrationen er dog afgørende for, hvilke økonomiske konsekvenser det får for den samlede bedrift.

På baggrund af foderplaner fra DMS er følgende scenarier beregnet i FMS – Foderplanlægning:

- Valset byg (modent)
- Ribbehøstet byg (ensileret)
- Crimpet byg tilsat propionsyre

Foderplanerne er vist i figur 1.

Udgangspunktet er en bedrift, der sælger sit korn til foderstoffene og løbende indkøber valset korn, da der ikke er mulighed for at opbevare store mængder modent korn på bedriften.

Figur 2 viser resultatet af sammenligningerne. Ribbehøstet korn i foderrationen giver en gevinst på 238 kr. pr. årsko i forhold til udgangspunktet med køb af valset byg. Der kan dermed være noget at hente ved at omlægge kornforsyningen, forudsat at man kan opnå en tilfredsstillende kvalitet af det ribbehøstede korn.

Sparet indkøb dækker manglende salg

Med ribbehøstet korn reduceres kornsalget, da man holder kornet på bedriften og sparer valseningen. Besparelsen på indkøb dækker stort set det manglende salg. Når det valsede korn erstattes med ribbehøstet, er der plads til mindre græs- og majsensilage, men behov for en smule mere sojaskrå for at opnå samme fodringsværdi i de valgte foderplaner. Det ribbehøstede korn fortrænger dermed både korn og noget grovfoder.

Besparelser i styk- og maskinomkostninger

Konsekvensen i marken vil være et mindre areal med græs og majs. Da kornet samtidigt høstes billigere ved ribbehøst end ved tærskning er der både besparelser i styk- og maskinomkostningerne. Der opnås dog et lidt lavere halmudbytte. Den primære forklaring på gevinsten ved ribbehøstet korn er, at man sparer forskellen mellem salgspris til og købspris fra foderstoffene, der inkluderer omkostningerne til transport begge veje. I beregningen er prisforskellen sat til at være 13 kr./hkg, hvilket samlet udgør 194 kr. pr. årsko.

Regn på omkostninger til silo

Ribbehøstet korn giver således en mulig gevinst på en bedrift, der ikke har kornopbevaring til eget

forbrug, men som har ledig lagerkapacitet til opbevaring af ribbehøstet korn, eksempelvis imellem græsslæt i plansiloen. Inden omlægning til store mængder ribbehøstet korn, er det dog en god idé at regne på omkostningerne til en stål- eller gastæt silo til foderkorn på den enkelte bedrift.

Kvalitet af ribbehøst

Ribbehøst af korn er endnu ikke så udbredt, og afprøvningen i praksis har vist store udsving i både udbytte og kvalitet af den høstede afgrøde. Mængden af strå i afgrøden har nogle steder været så stor, at afgrøden rent fodringsmæssigt har nærmet sig almindelig helsædsensilage. Konsekvensen af dette bliver, at energikoncentration er lav, og dermed fortrænger det en uforholdsmæssig stor mængde af den øvrige ensilage i foderrationen. Beregningerne her tager dog udgangspunkt i en god kvalitet (6,90 MJ/kg tørstof) og et pænt udbytte på 5.200 FEN/ha, der modsvarer 6.200 kg modent korn pr. ha.

Mindre gevinst med crimpet korn

Crimpet korn giver en væsentligt mindre gevinst end det ribbehøstede - nemlig 96. kr. pr. årsko. Foderplanen med crimpet korn forskyder ikke fordelingen af hektar på de forskellige afgrøder, da det crimpede korn blot træder i stedet for det valsede. Stykomkostningerne stiger, da der er ekstra omkostninger til plastik og propionsyre, og maskinomkostninger øges grundet crimpningen. Det opvejer noget af besparelsen på indkøb af foder. Den økonomiske effekt af at vælge crimpet korn er begrænset, og man skal derfor vurdere om det er risikoen værd at skifte strategi, hvis man i forvejen har en foderforsyning, der fungerer.

Mulighed for lagring af eget korn

Har man mulighed for at lagre modent korn til eget forbrug på bedriften, vil besparelsen ved at skifte til ribbehøstet korn blot være 44 kr. pr. årsko, mens crimpet korn er 97 kr. dyrere. Gevinsten svinder, da der ikke længere hentes en besparelse på forskellen mellem købs- og salspriser, fordi eget korn beholdes på bedriften.

Du kan læse mere på LandbrugsInfo.dk (søg på ribbehøstet korn), samt finde oplysninger om:

- Oversigt over konsekvenserne for markplanen
- Forskel mellem økonomien i valset korn og sodakorn

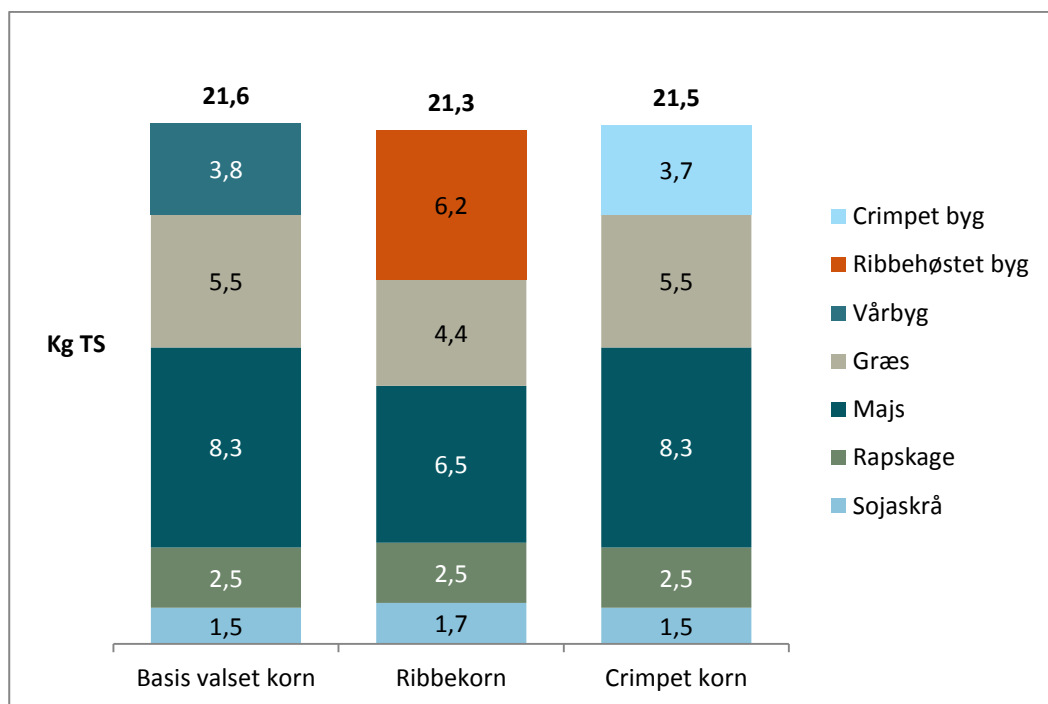
Mulighed ved pres på harmonikrav

Ved ribbehøst høstes kornet to-tre uger tidligere end ved modent korn. Det kan give mulighed for bedre etablering af en efterfølgende kløvergræsmark eller et bedre efterslæt på græs udlagt i kornet. Der er dog sjældent behov for udlæg af så store græsarealer, som det ribbehøstede kornareal dækker i denne model.

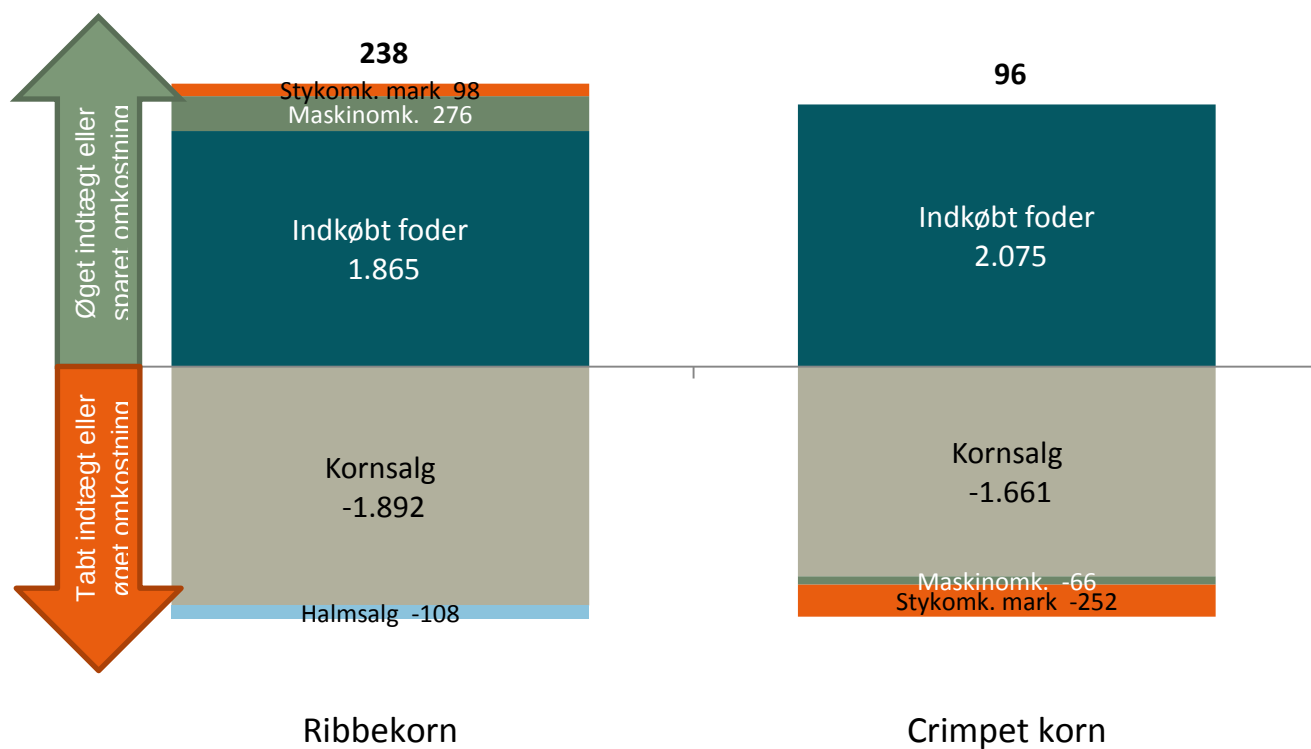
Ribbehøst kan også være en mulighed for bedrifter, der er presset på harmonien og hvor det meste af arealet er besat af majs og græs og resten høstes som kornhelsæd. Ribbehøstet korn kan være et godt alternativ til helsæd, da det er et bedre og potentielt billigere fodermiddel.

3 gode råd:

1. Overvej muligheder og begrænsninger på din egen bedrift
2. Beregn konsekvenserne ved ændret foderforsyningsstrategi
3. Ribbehøst korn i en god kvalitet

Figur 1. Foderplaner for de tre scenarier

Figur 2. Forskel i resultat pr. årsko sammenlignet med udgangspunktet med valset korn i rationen